

REPUBLIKA HRVATSKA

**HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA**

**Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb**

KLASA: 391-15/23-01/2

URBROJ: 371-04-23-9

Zagreb, 22. kolovoza 2023.

Hrvatska energetska regulatorna agencija na temelju članka 11. stavka 1. točke 14. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti („Narodne novine“, broj 120/12 i 68/18), a u vezi s člankom 12. stavkom 4. Uredbe (EU) 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o smjernicama za transeuropsku energetske infrastrukturu te stavljanju izvan snage Odluke br. 1364/2006/EZ i izmjeni uredaba (EZ) br. 713/2009, (EZ) br. 714/2009 i (EZ) br. 715/2009, u upravnom postupku pokrenutom na zahtjev energetske subjekta PLINACRO društvo s ograničenom odgovornošću za transport prirodnim plinom, Savska cesta 88a, Zagreb, Republika Hrvatska, na 20. sjednici Upravnog vijeća održanoj 22. kolovoza 2023., donosi sljedeću

ODLUKU

1. Investicijske troškove za interkonekcijski plinovod Hrvatska – Slovenija (plinovod Lučko-Rakitje-Zabok-Jezerišće-Sotla) na području Republike Hrvatske, a koji je dio europskog projekta od zajedničkog interesa 6.26.1 Grupa projekata Hrvatska – Slovenija kod Rogateca, snosit će energetske subjekt PLINACRO društvo s ograničenom odgovornošću za transport prirodnim plinom, Savska cesta 88a, Zagreb, Republika Hrvatska.
2. Ova Odluka dostavit će se energetske subjektu PLINACRO društvo s ograničenom odgovornošću za transport prirodnim plinom, Savska cesta 88a, Zagreb, Republika Hrvatska.
3. Ova Odluka dostavit će se Agenciji za suradnju energetske regulatora, Trg republike 3, 1000 Ljubljana, Republika Slovenija.
4. Ova Odluka objavit će se na internetskoj stranici Hrvatske energetske regulatorne agencije.

O b r a z l o ž e n j e

Energetske subjekt PLINACRO društvo s ograničenom odgovornošću za transport prirodnim plinom, Savska cesta 88a, Zagreb, Republika Hrvatska (dalje: PLINACRO d.o.o.) podnio je 28. travnja 2023. Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji (dalje: HERA) Zahtjev za ulaganje za interkonekcijske

plinovod Hrvatska – Slovenija na području Republike Hrvatske (dalje: Zahtjev za ulaganje), a koji je dio projekta od zajedničkog interesa (dalje: PCI) 6.26.1 Grupa projekata Hrvatska – Slovenija kod Rogateca te dopunu Zahtjeva za ulaganje dana 1. kolovoza 2023, a u skladu s člankom 12. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o smjernicama za transeuropsku energetska infrastrukturu te stavljanju izvan snage Odluke br. 1364/2006/EZ i izmjeni uredaba (EZ) br. 713/2009, (EZ) br. 714/2009 i (EZ) br. 715/2009 (dalje: Uredba (EU) 347/2013) i Smjernicama za prekograničnu raspodjelu troškova 05/2015 Agencije za suradnju energetskih regulatora (dalje: ACER) relevantnima za PCI projekte koji su uvršteni na 5. PCI listu iz 2021. godine, Uz Zahtjev za ulaganje promotor projekta PLINACRO d.o.o. dostavio je HERA-i u privitku i sljedeće relevantne dokumente: analizu troškova i koristi (dalje: CBA analiza), poslovni plan i prijedlog prekogranične raspodjele troškova između Hrvatske i Slovenije za PCI 6.26.1 Grupa projekata Hrvatska – Slovenija kod Rogateca.

HERA je obavijestila ACER o zaprimljenom Zahtjevu za ulaganje putem elektroničke pošte dana 19. srpnja 2023., pri čemu je ACER-u dostavljen i cjelokupni Zahtjev za ulaganje, u skladu s člankom 12. stavkom 3. Uredbe (EU) 347/2013. Također, HERA je sagledala potpunost Zahtjeva za ulaganje, zajedno s dopunom Zahtjeva za ulaganje, te utvrdila da isti sadrži sve potrebne dokumente, o čemu je obavijestila ACER putem elektroničke pošte dana 4. kolovoza 2023. i pri čemu je ACER-u dostavljena i dopuna Zahtjeva za ulaganje.

Također, operator transportnog sustava Republike Slovenije PLINOVODI d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 118, 1000 Ljubljana (dalje: PLINOVODI d.o.o.) podnio je 15. lipnja 2023. nacionalnom regulatornom tijelu Republike Slovenije, Agenciji za energiju (dalje: AGEN), Zahtjev za ulaganje za projekt od zajedničkog interesa (dalje: PCI) 6.26.1 Grupa projekata Hrvatska – Slovenija kod Rogateca te dopunu Zahtjeva za ulaganje dana 13. srpnja 2023.

Prema članku 12. stavku 4. Uredbe (EU) 347/2013, u roku od šest mjeseci od zadnjeg datuma kada su relevantna nacionalna regulatorna tijela zaprimila Zahtjev za ulaganje, a nakon savjetovanja s promotorima projekta, relevantna nacionalna regulatorna tijela donose usklađene odluke o raspodjeli troškova ulaganja koje snosi svaki operator sustava za projekt. Pri odlučivanju o raspodjeli prekograničnih troškova u obzir se uzimaju ekonomski, socijalni i troškovi za okoliš, kao i koristi projekta u dotičnim državama članicama i moguća potreba za financijskom potporom.

Prema Zahtjevu za ulaganje planirani interkonekcijski plinovod između Hrvatske i Slovenije (dalje: projekt GICS) jedan je od strateških energetskih projekata Republike Hrvatske i Republike Slovenije. Također, u dopuni Zahtjeva za ulaganje promotor projekta PLINACRO d.o.o. naveo je da planira nastaviti razvijati projekt GICS samo u Opciji II, s planiranim transportnim kapacitetom od 5,5 mlrd. m³/godišnje, u kojoj se projekt GICS sastoji od četiri povezane dionice plinovoda Lučko-Rakitje, Rakitje-Zabok, Zabok-Jezerišće i Jezerišće-Sotla te predstavlja glavni odvodni plinovod za plin s LNG terminala na otoku Krku prema Sloveniji. Kako se dalje navodi, svojom geografskom trasom i planiranim transportnim kapacitetom od 5,5 mlrd. m³/godišnje, ovaj plinovod je namijenjen opskrbi prirodnim plinom Slovenije i njegovom daljnjem transportu prema Austriji i središnjim državama članicama Europske unije.

Kao što je navedeno u CBA analizi za predmetni projekt, kao dijelu Zahtjeva za ulaganje, utvrđena je financijska i ekonomska isplativost projekta, na temelju identificiranih troškova i koristi. Financijska isplativost projekta je, kako se navodi, od najveće važnosti za nositelja projekta, dok je ekonomska isplativost važna za društvo općenito.

U CBA analizi financijska isplativost projekta utvrđena je procjenom prihoda i rashoda. Prihodi su procijenjeni na temelju očekivane razine iskorištenosti plinovoda i s tim povezane projicirane prosječne tarife za transport plina, dok su troškovi procijenjeni na temelju analize operativnih, administrativnih i drugih aktivnosti koje će se odvijati tijekom izgradnje i rada plinovoda. Preliminarna razina iskorištenosti plinovoda procijenjena je temeljem očekivanog interesa tržišta, dok

će konačna razina iskorištenosti plinovoda biti poznata kada promotor projekta PLINACRO d.o.o. provede postupak obvezujuće rezervacije kapaciteta.

Ekonomska isplativost projekta utvrđena je detaljnom CBA analizom. Socioekonomske koristi projekta koje se odnose na tržišno natjecanje, integraciju tržišta, održivost i sigurnost opskrbe plinom, izračunao je i monetizirao ENTSOG (engl. *European Network of Transmission System Operators for Gas*) uz određene prilagodbe od strane promotora projekta PLINACRO d.o.o. Stoga će izgradnja plinovoda pridonijeti ostvarenju europskih energetske ciljeva, a posebice s obzirom na:

- povećanu konkurentnost i daljnju integraciju tržišta uštedom troškova opskrbe plinom,
- poboljšanu održivost kroz smanjene troškove emisije CO₂, te
- povećanu sigurnost opskrbe plinom kroz uštede izbjegnutih prekida plina.

HERA je, u skladu s člankom 12. stavkom 5. Uredbe 347/2013, provela analizu Zahtjeva za ulaganje te se u nastavku daje sljedeće obrazloženje:

1. Procjena utvrđenih utjecaja, uključujući transportne tarife

Promotor projekta PLINACRO d.o.o. je u detaljnoj CBA analizi, koja je dio Zahtjeva za ulaganje, izračunao očekivane prihode od projekta na temelju inkrementalnih protoka plina i prosječnih troškova transporta plina.

Inkrementalni tokovi plina predstavljaju zbroj tokova plina iz LNG terminala na otoku Krku s izlazom iz Hrvatske u Sloveniju. Prosječni trošak transporta plina izračunava se za svaku godinu kao minimum trenutnog prosječnog troška transporta plina i novog prosječnog troška transporta plina izračunatog za situaciju kada se projekt provodi. U ovom pristupu napravljena je opća pretpostavka da će se regulirani prihodi od projekta povratiti do mjere koja neće povećati trenutni prosječni trošak transporta plina.

U CBA analizi početni prosječni trošak transporta plina za Hrvatsku izračunat je u slučaju kada nema provedbe projekta GICS za analizirano razdoblje 2024.-2052. i to kao omjer planiranog reguliranog prihoda i očekivanog transporta plina u sustavu, te iznosi 1,14 EUR/MWh u 2024. godini i smanjuje se na 0,98 EUR/MWh u 2052. godini. Novi prosječni trošak transporta plina za Hrvatsku izračunat je u slučaju provedbe projekta GICS uz sufinanciranje od Europske unije, i to kao omjer novog reguliranog prihoda i planiranog inkrementalnog transporta plina u sustavu, te iznosi 1,14 EUR/MWh u 2024. godini i smanjuje se na 0,95 EUR/MWh u 2052. godini. Novi prosječni trošak transporta plina za Hrvatsku izračunat je i u slučaju provedbe projekta GICS bez sufinanciranja od Europske unije, i to kao omjer novog reguliranog prihoda i planiranog inkrementalnog transporta plina u sustavu, te iznosi 1,14 EUR/MWh u 2024. godini i smanjuje se na 1,05 EUR/MWh u 2052. godini.

Nadalje, transportirane količine plina koje su korištene za izračun novog reguliranog prihoda procijenjene su temeljem očekivanog interesa tržišta, dok će konačna razina iskorištenosti kapaciteta plinovoda biti poznata kada promotor projekta PLINACRO d.o.o. provede postupak obvezujuće rezervacije kapaciteta, što HERA smatra ključnim uvjetom za realizaciju projekta.

2. Ocjena poslovnog plana

Poslovni plan, kao dio Zahtjeva za ulaganje, daje detaljan opis razvoja projekta GICS. Također, poslovni plan daje analizu regionalnih tržišta plina i njihov očekivani razvoj s obzirom na buduću potražnju za plinom na razini Europske unije. U poslovnom planu promotor projekta PLINACRO d.o.o. ocjenjuje financijske aspekte razvoja projekta, kao dodatak CBA analizi. Uz navedeno, u poslovnom planu je prikazan detaljan plan razvoja projekta GICS po pojedinim fazama s pripadajućim vremenskim okvirima.

3. Pozitivni vanjski učinci koje projekt stvara na regionalnoj razini ili na razini Unije

U CBA analizi, za Opciju II s planiranim transportnim kapacitetom 5,5 mlrd. m³/godišnje na interkonekciji Hrvatska – Slovenija, izračunata je ukupna društvena dobrobit projekta koja iznosi približno 1.832 milijuna EUR, i to prema sljedećim udjelima država članica Europske unije na koje predmetni projekt ima značajan neto pozitivan učinak: Austrija 46,5%, Hrvatska 32,6% i Slovenija 20,9%. Stoga su prema Zahtjevu za ulaganje, Hrvatska i Slovenija, kao zemlje čiji su operatori transportnih sustava promotori projekta, odnosno kao države članice Europske unije na čijem teritoriju je planirana izvedba projekta GICS, predložene za prekograničnu raspodjelu troškova.

Nadalje, promotor projekta PLINACRO d.o.o. u Zahtjevu za ulaganje navodi da projekt GICS unaprjeđuje konkurentnost i daljnju integraciju tržišta uštedom troškova opskrbe plinom, poboljšava održivost kroz uštedu troškova emisije CO₂ te povećava sigurnost opskrbe plinom uštedom izbjegnutih prekida plina. Također je navedeno i da projekt GICS omogućuje diverzifikaciju izvora plina izravnim pristupom LNG terminalu na otoku Krku.

4. Rezultati savjetovanja s promotorima projekta

U postupku pripreme Zahtjeva za ulaganje promotor projekta PLINACRO d.o.o. proveo je savjetovanje sa slovenskim operatorom transportnog sustava PLINOVODI d.o.o., također promotorom projekta, te s austrijskim operatorom transportnog sustava GAS CONNECT AUSTRIA GmbH, Floridsdorfer Hauptstrasse 1, 1210 Beč.

Slijedom zajedničkih konzultacija, te po donošenju ove Odluke, HERA i AGEN usvojit će zajedničku Izjavu o sporazumu o prekograničnoj raspodjeli troškova za europski projekt od zajedničkog interesa 6.26.1 Grupa projekata Hrvatska – Slovenija kod Rogateca (*engl. Statement about the agreement on Cross-Border Cost Allocation for the PCI No 6.26.1 Cluster Croatia — Slovenia at Rogatec*), u svojstvu koordinirane odluke o prekograničnoj raspodjeli troškova na temelju članka 12. stavka 4. Uredbe (EU) 347/2013. U navedenoj zajedničkoj Izjavi, a na temelju rezultata CBA analize prema kojima Hrvatska i Slovenija, kao države članice na čijem teritoriju će se provoditi izgradnja projekta, imaju rezultirajuće neto pozitivne učinke od projekta veće od troškova projekta u pojedinoj državi, HERA i AGEN će se usuglasiti da nisu potrebne kompenzacije između Hrvatske i Slovenije za razvoj projekta GICS.

Stoga će za planirani razvoj PCI projekta 6.26.1 Grupa projekata Hrvatska – Slovenija kod Rogateca, u Opciji II s planiranim transportnim kapacitetom od 5,5 mlrd. m³/godišnje, hrvatski promotor projekta PLINACRO d.o.o. snositi troškove nastale od investicije izgradnje projekta GICS na području Hrvatske, dok će slovenski promotor projekta PLINOVODI d.o.o. snositi troškove nastale od investicija na području Slovenije.

Međutim, kako bi projekt bio održiv te istovremeno omogućio značajne pozitivne vanjske učinke u središnjim i jugoistočnim državama članicama Europske unije, HERA smatra da je ključni korak u cijelom procesu dobivanje očekivane financijske potpore iz Instrumenta za povezivanje Europe (*engl. Connecting Europe Facility - CEF*), kako bi se pokrio utvrđeni financijski nedostatak s obzirom da projekt trenutno nije komercijalno isplativ.

Zaključno, uzevši u obzir ishod dobivanja očekivane financijske potpore iz Instrumenta za povezivanje Europe kao i konačne rezultate rezervacije kapaciteta na interkonekciji Hrvatska – Slovenija, HERA će razmotriti prihvatljivost uključivanja predmetne investicije, odnosno planirane izgradnje projekta GICS, u regulirana sredstva i transportnu tarifu za korisnike transportnog sustava u Republici Hrvatskoj.

Slijedom svega navedenoga, odlučeno je kao u točki 1. izreke ove Odluke.

Ova Odluka će se dostaviti energetsom subjektu PLINACRO d.o.o. i na znanje ACER-u, a kako je odlučeno u točkama 2. i 3. izreke ove Odluke.

Člankom 27. stavkom 9. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti propisano je da se pojedinačne odluke koje Upravno vijeće HERA-e donosi u obavljanju javnih ovlasti objavljuju na internetskoj stranici HERA-e, te je stoga odlučeno kao u točki 4. izreke ove Odluke.

Zamjenik predsjednika Upravnog vijeća

mr. sc. Željko Vrban, v. r.

Uputa o pravnom lijeku:

Ova Odluka je izvršna.

Protiv ove Odluke nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u Zagrebu, u roku od 30 dana od dostave ove Odluke